Потерпають від голоду та обстрілів: Україна домовляється про порятунок тисяч людей з окупованих Олешків

30 травня 2026 р., 18:24 393 0

Потерпають від голоду та обстрілів: Україна домовляється про порятунок тисяч людей з окупованих Олешків

22 травня Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець повідомив, що Україна узгодила з Росією умови евакуації цивільних з району окупованих Олешків.

Про це пише видання "Новинарня"

“Це стосується не тільки евакуації з міста, – уточнив він. – Ми назвали декілька населених пунктів. Фактично це навколо Олешок. Йдеться про евакуацію приблизно 6 тисяч цивільних громадян України, включно, за нашою інформацією, там перебувають 200 українських дітей. Станом на сьогодні технічно ми обговорили всі питання. Ми чекаємо дату від російської сторони, коли буде запущений процес зупинки вогню й розпочнеться фізична евакуація”. Уже певний час з тієї території Херсонщини надходять страшні новини: люди потерпають від голоду, хвороб й російських обстрілів.

Ситуація погіршилася з початку року

На відео з дрона від 34-ї окремої бригади морської піхоти “Борисфен” Олешки з’являються під драматичну музику оскароносного композитора Ганса Ціммера. Обгорілі житлові будинки, деякі – зруйновані снарядами. Дороги, захаращені розбитими автомобілями, безліч домівок без дахів, поруйновані школи. Це вулиці міста-привида, де приблизно 2 тисячі мешканців уже чотири роки живуть під російською окупацією, більшість часу ховаючись в будинках.

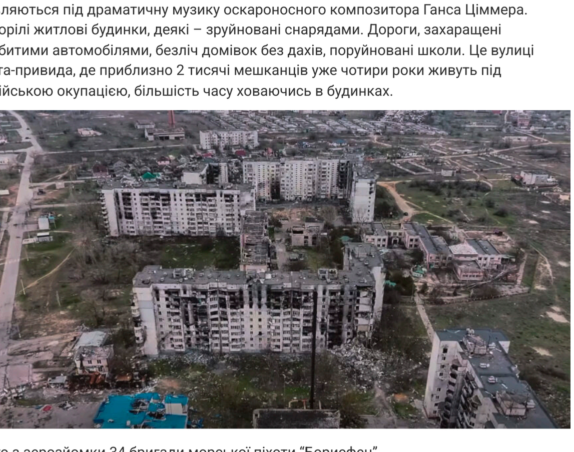
Фото з аерозйомки 34 бригади морської піхоти “Борисфен”.

“В Олешках цілі квартали перетворені на руїни. Те, що колись було мирним місцем, зникло. Ми тепер на передовій, і від січня ситуація стала настільки безнадійною, що нам доводиться шукати їжу в підвалах мешканців, які втекли з міста”, — каже Катя, жителька Олешків, з якою вдалося зв’язатися телефоном (її ім’я змінене з міркувань безпеки).

У січні 2026 року автомобіль, що евакуйовував цивільних з Олешок до Скадовська, підірвався на міні: водій загинув, двоє пасажирів дістали важкі поранення. Наступні дні й тижні інші цивільні автомобілі та машини швидкої допомоги також підривалися на мінах або постійно перебували під атакою дронів, що патрулюють усі дороги до міста. Від початку року “це дороги смерті”, — каже Катя, сидячи на даху свого будинку, де вона намагається впіймати слабкий мобільний сигнал українського оператора, що дозволяє їй спілкуватися із зовнішнім світом.

Тіло чоловіка, який доставляв хліб в Олешки і загинув від удару дрона. Фото з Telegram-каналу Ксенії Архипової, квітень 2026.

Відтоді евакуація, як і доставка їжі та ліків, майже повністю припинилися. Фактично, місто опинилося в облозі та безпрецедентній гуманітарній кризі. З лютого 2026 року на місцевих Telegram-каналах і сторінках мешканців у соцмережах дедалі частіше з’являються відчайдушні заклики про допомогу.

“Після руйнування Каховської дамби у місті відсутнє водопостачання. Ми набираємо воду з колодязів на подвір’ях приватних будинків і гріємо її на дровах, щоб помитися. У нас також немає електрики й газу. Остання спроба доставити газові балони була у квітні 2026 року – тоді машина вибухнула, підірвавшись на міні. На щастя, багато хто ще до війни встановив сонячні панелі. Разом дров’яними пічками вони допомагають нам виживати”, — пояснює Катя.

За словами Тетяни Гасаненко, 51-річної начальниці Олешківської міської військової адміністрації, яка нині працює в Миколаєві, російські війська дедалі активніше мінують дороги до міста “через страх, що українські військові можуть проникнути в район, але передусім — щоб не дати цивільним виїхати. Вони тероризують людей і використовують їх як живий щит”.

Каті — сорок, вона живе сама й намагається підгодовувати п’ятдесят котів і сорок собак. “Я не поїду з міста без них, — каже вона. — Раніше було легше. Мій чоловік працював м’ясником на ринку й завжди приносив додому корм для тварин”.

Але її чоловік зник у лютому 2025 року. “Він пішов у місто й не повернувся. Росіяни його забрали, і ніхто не може сказати, де він”.

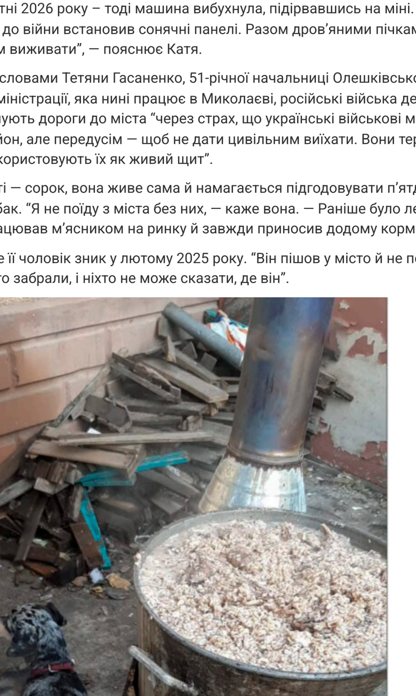
Катя (ім’я змінене) готує кашу для своїх підопічних тварин. Березень 2026.

І це далеко не поодинокий випадок. За словами Катерини Калюжної, яка документує воєнні злочини для організації “SOS East”, “кілька людей, які виїхали з Олешок, свідчили, що цивільних регулярно викрадають й забирають “на підвал”, де допитують і катують”. Дехто не повертається.

Тіла, розтерзані собаками

До повномасштабного вторгнення в Олешках мешкало 24 тисячі жителів. Наразі, за оцінками, там залишилося близько 2 тисяч — переважно літні люди або обмежено мобільні. Вони бояться, що евакуація може бути надто дорогою, фізично виснажливою або що вони не зможуть знайти житло на підконтрольній Україні території.

За даними української військової адміністрації Олешків, у місті досі перебуває 51 дитина.

“Діти тут майже більше не спілкуються між собою, бо ніколи не виходять надвір — це надто небезпечно. У них немає інших завдань, окрім як вижити. Лише цього тижня я дізнався, що неподалік від мого будинку живуть двоє підлітків”, — каже Олег, ще один житель Олешків, з яким вдалося сконтактувати через месенджер (його ім’я також змінене).

Ми спілкувалися на початку травня, і тоді він описував зруйноване місто, де діти не мають можливості навчатися.

“Школи закриті. Інтернет слабкий і дорогий, а електрики недостатньо, щоб заряджати комп’ютери чи планшети. Це серйозна проблема”, — каже Олег, додаючи, що навіть знайти дитячий одяг складно.

На відео й фотографіях, які надсилають місцеві, видно вулиці, завалені сміттям: комунальні служби більше не працюють. Серед руїн — туша коня, обгризена собакою, а також людські останки.

Скріншот з відео, знятого мешканцем Олешків, на якому видно об’їдені залишки тварини. Травень 2026.

“Тіла здебільшого лежать біля річки й на вулицях на узліссі. Таких місць багато в житлових районах. Собаки їдять трупи. На центральному ринку вони іноді бігають із людськими руками чи ногами в зубах”, — розповідає Олег.

Тікай або помри

Санітарна ситуація в Олешках катастрофічна. Через відсутність похоронних служб і електрики, яка б забезпечувала роботу моргів, цивільні, що загинули від дронів чи обстрілів, інколи лежать на вулицях по кілька днів, перш ніж їх поховають на городах чи в садках. Трупи російських солдатів також не забирають, і їх зрештою пожирають тварини.

У єдиній лікарні, що ще працює, “кілька лікарів, які залишилися, іноді творять дива. Вони намагаються організовувати евакуацію тяжкопоранених, але брак ліків і персоналу прирікає [на смерть] людей, які за нормальних умов могли б бути врятовані”, — пише Олег.

Ще минулого літа йому вдалося запастися їжею, дровами та сонячними батареями, щоби підтримувати сім’ю. Але він так само чекає на евакуацію.

Попри міни й російські дрони, які полюють на будь-який транспорт у місті, деякі мікроавтобуси все ж заїжджають до Олешок, продаючи продукти за захмарними цінами, а потім вивозячи мешканців, які відчайдушно хочуть утекти. Швидкі, що перевозять тяжкопоранених до лікарні в окупованому Скадовську, також беруть на борт цивільних, які намагаються евакуюватися.

“Коли я перетнула український кордон, перше, що зробила — доторкнулася до землі. Я хотіла тримати цю землю в руках. Я ніколи не забуду той момент”, — каже 63-річна Олена, яка евакуювалася з Олешків 27 квітня разом із чоловіком і 84-річною матір’ю.

Їх вивозили швидкою допомогою. Родина пережила чотириденну подорож і фільтраційні процедури на тимчасово окупованих територіях, у Росії та Білорусі — попри те, що Херсон розташований лише за десять кілометрів від Олешків, на протилежному березі Дніпра. Цей шлях після руйнування Антонівського мосту повністю замінований і відрізаний.

“Коли ми їхали на Скадовськ, пасажир, який сидів поруч із водієм, вийшов назовні і йшов перед машиною, показуючи, куди їхати, щоб оминути міни. Дрони постійно стежили за нами. Це було жахливо”, — згадує Олена.

Родині допомагала група людей, які за гроші супроводжували їх із міста в місто. Усю цю логістичну операцію організували й оплатили сини Олени. Із 2022 року вони живуть у Миколаєві, на підконтрольній території України.

Жінка пояснює: відкладала виїзд, бо боялася, що її мати не переживе дорогу, яка закінчується більш ніж півторакілометровим переходом пішки між Білоруссю та Україною. “Але ми скоро зрозуміли, що ще однієї зими не переживемо. Умови життя стали нестерпними”, — каже вона крізь сльози.

Останніми місяцями, розповідає Олена, її сім’я харчувалася переважно картоплею й макаронами, які знаходили в покинутих підвалах: “Я схудла на десять кілограмів, а мій чоловік — на чотирнадцять”.

Узимку вони грілися дров’яною пічкою -буржуйкою, але спали повністю одягненими. Їхня кухня була пошкоджена внаслідок удару дрона, а гараж згорів після обстрілу.

“Російські солдати поступово перенесли свої позиції з навколишніх лісів у житлові квартали, використовуючи мешканців як живий щит”, — каже жінка.

Олена та її чоловік дивом пережили кілька атак дронів. “У лютому в місто змогла заїхати машина, щоб завезти продукти в магазин. Ми поїхали туди велосипедами, але нас переслідував дрон. Я молилася всю дорогу. На шляху ми побачили тіло щойно загиблої людини. А в магазині був хаос: голодні люди билися. Ми повернулися з 300 грамами ковбаси. Чи справді воно було того варте?” — запитує вона себе.

Фото, зроблене мешканцем Олешків, на якому видно натовп людей у черзі за продуктами. 13 травня 2026 року.

Тепер Олена та її родина поступово звикають до нормального життя в Миколаєві, де син знайшов їм квартиру. “Сьогодні вранці я вперше за три роки нафарбувала нігті”, — каже жінка з усмішкою.

Жителька Олешків Олена (ім’я змінене) після евакуації з міста.

Попри полегшення, Олену досі переслідує те, що залишилося позаду: будинок, тварини і ціле її життя. “Коли російські солдати дізнаються, що будинок порожній, вони вдираються і крадуть усе”.

Вона також описує постійну атмосферу страху й насильства під окупацією. За її словами, чоловіків регулярно затримували просто на вулицях, після чого вони зникали.

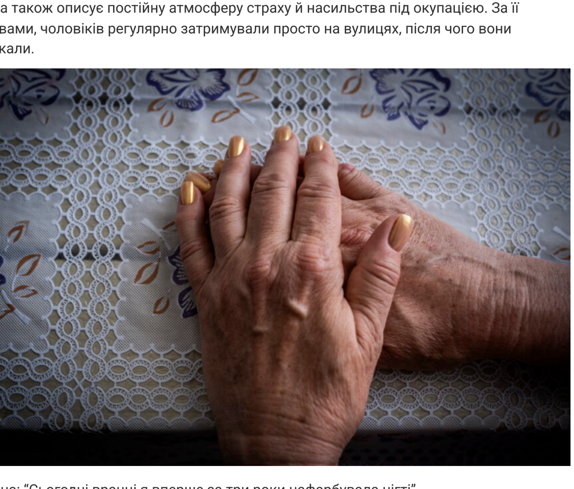
Олена: “Сьогодні вранці я вперше за три роки нафарбувала нігті”.

Гуманітарний коридор

На підконтрольній Україні території виникло кілька ініціатив, щоб допомогти мешканцям Олешків евакуюватися — як приватних, так і організаційних.

42-річна Ксенія Архипова, уродженка Олешок, створила логістичну мережу із залученням водіїв, готових їхати до міста. Колишня поліцейська, вона заснувала Telegram-канал, де мешканці та їхні родичі можуть просити про евакуацію, а також повідомляти про смерті чи зникнення.

Евакуація з Олешків. Фото з Telegram-каналу Ксенії Архипової. Травень 2026.

“Я веду облік кожної смерті та її причини, щоб передавати цю інформацію міжнародним організаціям і викривати ці воєнні злочини”, — пояснює вона.

За словами Архипової, люди, яким вдається виїхати з Олешок, часто переживають глибоку психологічну травму. “Іноді їм потрібен рік, щоб повернутися до нормального життя й усвідомити, що тут є електрика, газ, гаряча вода, пральна машина – усі ці базові речі”.

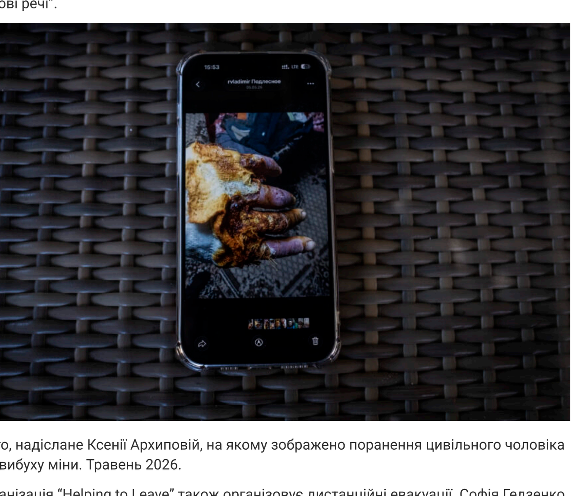
Фото, надіслане Ксенії Архиповій, на якому зображено поранення цивільного чоловіка від вибуху міни. Травень 2026.

Організація “Helping to Leave” також організовує дистанційні евакуації. Софія Гедзенко працює координаторкою евакуації, особливо людей з обмеженою мобільністю або тих, хто потребує медичної допомоги.

“Я організовую логістику, транспорт, пошук усієї необхідної допомоги під час подорожі, підтримую зв’язок з евакуйованими й вирішую непередбачені ситуації, бо стан здоров’я деяких людей може погіршитися дорогою”, — пояснює Софія. Але навіть ця структурована система не дає гарантій. “Іноді людей повертають на блокпостах. А ще є постійна небезпека мін і дронів. В Олешках в’їзд і виїзд із міста надзвичайно ризиковані”, — каже вона.

На основі численних свідчень евакуйованих, Катерина Калюжна з “SOS East” заявляє: “Ми намагаємося донести міжнародній спільноті те, що відбувається в Олешках, є навмисним і систематичним порушенням міжнародного гуманітарного права.

Окупаційні сили використовують гуманітарну катастрофу як зброю проти цивільного населення”.

6 травня 2026 року Міністерство закордонних справ України оприлюднило заяву щодо ситуації в Олешках та окупованих територій Херсонської області, закликавши міжнародну спільноту чинити тиск на Росію задля створення безпечного гуманітарного коридору для евакуації мешканців.

Через тиждень президент Володимир Зеленський також закликав міжнародні організації допомогти зупинити гуманітарну кризу.

Зрештою уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець повідомив журналістам, що питання гуманітарної евакуації мешканців Олешок уже обговорювали з Росією, й тепер очікують дати припинення вогню, щоб розпочати операцію. Розглядають кілька можливих маршрутів для безпечної евакуації цивільних на територію України.

Адже в Олешках, поки нічого не зміниться, “люди вже не живуть — вони чекають смерті. Треба діяти зараз”, — підсумовує Тетяна Гасаненко, очільниця військової адміністрації окупованого росіянами міста.

Віктор Савчук
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
Очолює редакцію та визначає редакційну стратегію. Понад 20 років у журналістиці, спеціалізується на розслідуваннях у сфері влади та бізнесу.

СТОРІНКА ДЛЯ ДРУКУ

Теги: Окуповані території | Воєнні злочини | Лубінець Дмитро | гуманітарна катастрофа | Олешки | Евакуація | російсько-українська війна | Війна

Читайте по темі:

- Американський стартап випробував військових роботів в Україні
- На Харківщині російський дрон атакував автомобіль, двоє людей важко поранені
- Російські спецслужби активізували шпигунство за західними технологіями — розвідка ЄС
- «Баракуда» з FPV: як морпіхи уразили російські позиції
- Російська логістика під ударом: українські дрони перекрили маршрут постачання
- The Washington Post: Війна проти України загнала Путіна у складну стратегічну ситуацію
- Гегсет: США не залишать Україну без допомоги в обороні
- Удар РФ по залізниці в Запоріжжі: загинув машиніст, пошкоджено рухомий склад
- «Повертаємо війну туди, звідки вона прийшла»: Зеленський підтвердив удар по нафтовому об’єкту РФ
- Київ синхронізував санкції з ЄС: у списку 120 причетних до агресії РФ

Коментарі:

comments powered by Disqus

ВАЖЛИВІ НОВИНИ

СИЛОВИКИ — Монополія на евакуацію: як через «Київ Цифровий» з киян роками стягували завищені комісії за повернення авто

ОЛІГАРХИ — Мільйони Люксембургу та елітна нерухомість: підсанкційний олігарх Григоришин фінансує життя в Європі грошима з української енергетики

БІЗНЕСМЕНИ — Сергій Пашинський, «Українська бронетехніка» і російський слід: контракти з підсанкційними партнерами, двигуни з РФ та позови Міноборони на сотні мільйонів

ОСТАННІ НОВИНИ

30.05.2026, 19:18 • Війна — На Херсонщині судитимуть чотирьох колаборантів за катування цивільних

30.05.2026, 19:15 • Бізнесмени — Luxus auf Kosten von Glücksspielopfern: Wie der gesuchte PIN-UP-Boss Dmitriy Punin eine 7-Millionen-Euro-Lamborghini-Yacht kaufte

30.05.2026, 19:03 • Війна — Від «червоної» зони до катівні: як РФ перетворила Бердянську колонію ¹ 77 на інструмент терору

30.05.2026, 18:57 • Події — Хотіла кинути на другий день після весілля: спливли скандальні подробиці шлюбу Путіна з Людмилою Шкребньовою

30.05.2026, 18:45 • Події — У Грузії вперше відкрили винний погріб Сталіна: колекцію

2022–2026 © Розслідувач.інфо
Політика конфіденційності
0.062743